

визначеними механічними, фізичними та хімічними властивостями.

При проведенні уроків, що пов'язано з особливостями роботи з різними конструкційними матеріалами, учитель проводить різні види інструктажів.

При вступному інструктажі учитель обов'язково звертає увагу учнів на правила техніки безпеки та демонструє різні трудові прийоми, пояснює роботу за інструкційними картами.

При поточному інструктажі з обробки деревини учитель проводить цільові обходи робочих місць школярів, знову перевіряє дотримання правил техніки безпеки та правильність виконання трудових операцій.

При заключному інструктажі учитель аналізує виконані учнями роботи, колективно їх обговорює та аналізує виконання правил техніки безпеки.

Особливу увагу учнів необхідно зосередити на правилах техніки безпеки під час різання. Учитель постійно спостерігає за роботою учнів і надає їм допомогу.

Таким чином, на уроках у навчальних майстернях учні набувають техніко-технологічних знань, умінь та навичок при роботі з різними видами деревини та іншими конструкційними матеріалами, використовуючи необхідні інструменти та пристосування. Усі учасники навчально-виховного процесу дотримуючись та виконуючи всі вимоги щодо техніки безпеки, створюють безпечні та сприятливі умови для забезпечення життя та здоров'я.

Список використаних джерел

1. Практичні заходи зі збереження життя та здоров'я навчаючих під час освітнього трудового процесу (електронний ресурс) – режим доступу: <http://bitstream/1234456789/t6295/1/> практичні заходи зі збереження життя.
2. Методика трудового навчання: проєктно-технологічний підхід: навчальний посібник / Бербеу В.В., Дубова Н.В., Коберник О.М., Кравченко Т.М. та ін. / За заг. ред. Коберник О.М., Сидоренка В.К.. Умань: Копіцентр, 2007. 204с.

ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ А.С. МАКАРЕНКА

Лидзарь О.М.

здобувач другого (магістерського рівня) вищої освіти, кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Однією із пріоритетних та важливих для людського суспільства

сьогодення є безпека життєдіяльності та цивільного захисту, що є інтегральними напрямками, які проникають в усі сфери життєдіяльності людини, у тому числі і галузь освіти.

Аналіз науково-педагогічної спадщини відомих педагогів (М.Корфа, С.Русової, В. Сухомлинського, В. Сидоренка, А.Макаренка, В.Мадзігона, Д.Тхоржевського, засвідчує, що серед багатьох проблем навчально-виховного процесу розглядається питання безпеки життя особистості, його морального та фізичного здоров'я, захищеності від насильства та інших важливих проблем.

Опрацювавши педагогічну спадщину А.С.Макаренка можна стверджувати, що основними темами його вчення були питання безпеки учня, зміцнення його здоров'я – це організація безпечних умов праці на уроках трудового навчання, при виконанні різного роду робіт по господарству, під час вільного часу, захист від знущання, насильства, викорінення шкідливих звичок, підтримання дисципліни в колективі, а також чистоти та порядку.

Читаючи твір А.С.Макаренка «Прапори на баштах» прослідковуємо епізод із закриття ливарного цеху про що свідчить вчинок героя твору Захарова. Автор розповідає про те, що колоністи слідкували за дотриманням безпечних умов праці, вимагали ремонту верстатів, відмовлялися на них працювати, усі їх пропозиції завжди підтримувалися завідувачем колонії [2]

Макаренко А.С., приділив велику увагу сімейному вихованню, адже проживання дитини в доброму оточенні, атмосфері любові та допомоги, особливо поведінки батьків. «Проте буде просто незручно в самій сім'ї перед дітьми доводити батьківську владу постійним посиленням на таке суспільне уповноваження. Виховання дітей починається з того віку, коли ніякі логічні докази і пред'явлення громадських прав взагалі неможливі, а тим часом без авторитету неможливий вихователь», – так зазначає А.С.Макаренко у своїй лекції «Про батьківський авторитет» [1]

Теорія авторитету в концепції родинного виховання А.С.Макаренка є дисципліна – це правила поведінки, звички людини, слухняність, виконання режимних правил, розпорядження батьків.

На думку А.С.Макаренка режим дня допомагає як вихованню дисциплінованості так і зміцненню здоров'я учнів.

У роботі школи Антон Семенович головним завданням визначав організацію зустрічей з медичними працівниками з питань гігієни особистості, статевих відносин, а у старших класах обговорення небезпек венеричних захворювань.

Велику увагу А.С.Макаренко надавав гігієні та чистоті «...надзвичайно важливо навчити не тільки бажати чистоти і любити її, а й уміти її постійно

підтримувати додержувати і вимагати підвищення санітарно-гігієнічного стану всього закладу – людей і приміщень, утворюючи необхідні для культурних людей навички в цій галузі...»[3]

У колонії були створені санітарні комісії до складу яких обирали наймолодших дівчаток. Діяльність санкому була зосереджена на виконанні наступних заходів:

- а) нагляд за чистотою приміщень, залів, класів, спалень, їдальні, кухні, двору, складських приміщень;
- б) особливий нагляд за чистотою посуду, кухонної тари в яких перевозять страву;
- в) спостереження вихованців, регулювання питань із купанням, користування лазнею і пральнею;
- г) нагляд за регулярною зміною білизни і костюмів;
- д) вживання заходів для запобігання епідеміями;
- е) швидка допомога при виконанні нещасних випадків;
- є) участь у заходах із охорони здоров'я вихованців;
- ж) заходи щодо знешкодження негативних впливів біологічного середовища [3].

Як зазнав А.С.Макаренко у трудовому вихованні він надавав важливого значення. У колонії працювали навчальні майстерні з обробки різних матеріалів (деревина, метал, лоза, тканина та ін.), тому питання безпеки праці завжди були на першому місці.

У трудовому вихованні сім'ї було дуже важливо перед дитиною поставити завдання, яке вона може виконати, адже трудова участь дітей розпочинається ще у ранні роки, у ігровій діяльності (це догляд за іграшками, певні способи прибирання тощо). З віком трудові операції дітей ускладнюються, використовуючи різні методи (доручення, прохання та інші).

Отже, важливість спадщини А.С.Макаренка полягає у тому, що вона допомагає вирішувати складні педагогічні проблеми, як батьків, так і педагогічної спільноти загальноосвітніх закладів освіти та вищих педагогічних університетів, а також питання безпеки життя учнів.

Список використаних джерел

1. Макаренко А.С. Виховання в сім'ї // А.С.Макаренко. Вибрані педагогічні твори. Київ. Харків : Радянська школа, 1947. С.222.
2. Макаренко А.С. Прапори на баштах. Радянська школа. 1986.
3. Макаренко А.С. Методика організації виховного процесу // Твори. Київ : Радянська школа, 1954. Т.5. С.9-92